

**KONVENCIJA DĖL KOVOS SU KORUPCIJA, SUSIJUSIA SU EUROPOS BENDRIJŲ
PAREIGŪNAIS AR EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ PAREIGŪNAIS,
PARENGTA VADOVAUJANTIS EUROPOS SĄJUNGOS SUTARTIES K.3 STRAIPSNIO 2
DALIES C PUNKTU**

Šios Konvencijos AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS, Europos Sąjungos valstybės narės,

REMDAMOSI 1997 m. gegužės 26 d. Europos Vadovų Tarybos aktu,

KADANGI valstybės narės mano, kad teismo bendradarbiavimo kovoje su korupcija gerinimas yra bendro intereso reikalas, priskiriamas bendradarbiavimui, numatytam Sutarties VI antraštinėje dalyje;

KADANGI Taryba savo 1996 m. rugsėjo 27 d. aktu parengė protokolą, skirtą būtent korupcijos veikoms, susijusioms su valstybių narių ar Bendrijos pareigūnais ir kenkiančioms ar galinčioms pakenkti Europos Bendrijų finansiniams interesams;

KADANGI, siekiant pagerinti valstybių narių teismo bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, reikia žengti toliau negu minėtas protokolas ir parengti konvenciją, skirtą korupcijos veikoms, susijusioms su Europos Bendrijų pareigūnais ir valstybių narių pareigūnais apskritai;

NORĖDAMOS užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą šios Konvencijos taikymą visoje Europos Sąjungoje,

SUSITARĖ DĖL ŠIŲ NUOSTATŲ:

1 straipsnis

Sąvokos

Šioje Konvencijoje:

a) „pareigūnas“ – tai bet kuris Bendrijos ar nacionalinis pareigūnas, įskaitant bet kurį kitos valstybės narės valstybės pareigūną;

b) „Bendrijos pareigūnas“ – tai:

- bet kuris asmuo, kuris yra pareigūnas ar kitas pagal sutartį dirbantis tarnautojas, kaip apibrėžta Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatuose arba Europos Bendrijų kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygose,

- bet kuris valstybių narių arba kurios nors viešosios ar privačiosios įstaigos ar organizacijos į Europos Bendrijas laikinai dirbti komandiruotas asmuo, atliekantis Europos bendrijos pareigūnų ar kitų tarnautojų funkcijoms lygiavertes funkcijas.

Įstaigų ar organizacijų, įsteigtų pagal Europos Bendrijų steigimo sutartis, nariai ir tokių įstaigų ar organizacijų darbuotojai yra laikomi Bendrijos pareigūnais tiek, kiek jiems netaikomi Europos Bendrijų pareigūnų nuostatai arba Europos Bendrijų kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygos;

c) „nacionalinis pareigūnas“ – „pareigūnas“ arba „valstybės tarnautojas“, kaip šios sąvokos apibrėžiamos tos valstybės narės, kurioje atitinkamas asmuo vykdo minėtas funkcijas, nacionalinėje teisėje ir kaip yra taikoma tos valstybės narės baudžiamojoje teisėje.

Nepaisant to, jei procesinius veiksmus, susijusius su kurios nors valstybės narės pareigūnu, inicijuoja kita valstybė, pastarajai neprivalu taikyti „nacionalinio pareigūno“ sąvokos apibrėžimo, išskyrus atvejus, kai ta sąvoka yra suderinama su jos nacionaline teise.

2 straipsnis

Pasyvioji korupcija

1. Šioje Konvencijoje tyčiniai pareigūno veiksmai, kai jis savo ar trečiojo asmens naudai tiesiogiai arba per tarpininkus prašo arba priima bet kokią nepagrįstą atlygį arba kai jis priima pažadą dėl tokio atlygio už teisėtą ar neteisėtą veikimą arba neveikimą einant pareigas arba vykdant funkcijas, dėl kurio jis pažeidžia savo tarnybines pareigas, yra laikomi pasyviąja korupcija.

2. Kiekviena valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 1 dalyje nurodyti veiksmai būtų pripažįstami nusikalstama veika.

3 straipsnis **Aktyvioji korupcija**

1. Šioje Konvencijoje tyčiniai bet kurio asmens veiksmai, kai jis tiesiogiai ar per tarpininkus žada ar duoda bet koki nepagrįstą atlygį pareigūnui, skirtą jam pačiam arba bet kuriam trečiajam asmeniui, už jo teisėtą ar neteisėtą veikimą arba neveikimą einant pareigas arba vykdant funkcijas, dėl kurio jis pažeidžia savo tarnybines pareigas, yra laikomi aktyviąja korupcija.

2. Kiekviena valstybė narė imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 1 dalyje nurodyti veiksmai būtų pripažįstami nusikalstama veika.

4 straipsnis **Sulyginimas**

1. Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad jos baudžiamojoje teisėje 2 ir 3 straipsniuose nurodytų nusikalstamų veikų, kurias vykdydami savo funkcijas padarė arba kurios buvo padarytos prieš jos vyriausybės ministrus, išrinktus parlamento rūmų narius, aukščiausiųjų teismų narius ar audito rūmų narius, apibūdinimai būtų taikomi panašiai kaip tais atvejais, kai tokias nusikalstamas veikas vykdydami savo pareigas atitinkamai padaro Europos Bendrijų Komisijos, Europos Parlamento, Europos Bendrijų Teisingumo Teismo ir Audito Rūmų nariai arba kurios yra padaromos prieš juos.

2. Tais atvejais, kai valstybė narė yra priėmusi specialius teisės aktus dėl veikimo ar neveikimo, už kurį dėl savo ypatingos politinės pareigybės toje valstybėje narėje yra traukiami atsakomybėn vyriausybės ministrai, tokiems teisės aktams 1 dalis gali būti netaikoma, jeigu valstybė narė užtikrina, kad baudžiamosios teisės aktai, įgyvendinantys 2 ir 3 straipsnius, yra taikomi Europos Bendrijų Komisijos nariams.

3. 1 ir 2 dalys nepažeidžia nuostatų, kurias kiekviena valstybė narė taiko baudžiamajam procesui ir kompetentingo teismo nustatymui.

4. Ši Konvencija taikoma visiškai laikantis atitinkamų Europos Bendrijų steigimo sutarčių, Protokolo dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų, Teisingumo Teismo statuto ir jiems įgyvendinti priimtų tekstų nuostatų dėl imuniteto panaikinimo.

5 straipsnis **Bausmės**

1. Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių siekdama užtikrinti, kad už 2 ir 3 straipsniuose nustatytas veikas, dalyvavimą tose veikose ar jų kurstymą būtų baudžiama veiksmingomis, proporcingomis ir atgrasančiomis kriminalinėmis bausmėmis, įskaitant bent jau sunkių nusikalstamų veikų atvejais laisvės atėmimo bausmes, dėl kurių gali būti taikoma ekstradicija.

2. 1 dalis nepažeidžia kompetentingų institucijų galimybės nacionaliniams pareigūnams ar Bendrijos pareigūnams taikyti drausmines nuobaudas. Nustatydami skirtiną bausmę, nacionaliniai baudžiamieji teismai gali pagal savo nacionalinės teisės principus atsižvelgti į tam pačiam asmeniui už tą pačią veiką jau paskirtą drausminę nuobaudą.

6 straipsnis **Įmonių vadovų baudžiamoji atsakomybė**

Kiekviena valstybė narė imasi reikiamų priemonių, kad įmonių vadovai ar kiti asmenys, turintys įgaliojimus priimti sprendimus įmonėje ar kontroliuoti jos veiklą, galėtų būti traukiami

baudžiamojon atsakomybėn pagal nacionalinėje teisėje nustatytus principus, 3 straipsnyje nurodytais korupcijos atvejais, kai tai padaro jiems pavaldus įmonės vardu veikiantis asmuo.

7 straipsnis **Jurisdikcija**

1. Kiekviena valstybė narė imasi būtinų priemonių, kad nustatytų savo jurisdikciją nusikalstamoms veikoms, kurias ji yra nustačiusi pagal 2, 3 ir 4 straipsniuose numatytus įsipareigojimus, kai:

a) nusikalstama veika iš dalies ar visa padaroma jos teritorijoje;
b) nusikaltęs asmuo yra vienas iš jos piliečių arba vienas iš jos pareigūnų;
c) nusikalstama veika yra padaroma vienam iš 1 straipsnyje nurodytų asmenų ar kuriam nors iš 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų Europos bendrijos institucijų nariui, kuris tuo pat metu yra jos pilietis;

d) nusikaltęs asmuo yra Bendrijos pareigūnas, dirbantis pagal Europos Bendrijų steigimo sutartis įsteigtoje Europos bendrijos institucijoje ar įstaigoje, kurios būstinė yra toje valstybėje narėje.

2. Kiekviena valstybė narė, pateikdama 13 straipsnio 2 dalyje nurodytą pranešimą, gali pareikšti, kad ji netaikys vienos ar daugiau 1 dalies b, c ir d punktuose nustatytų jurisdikcijos taisyklių arba ji jas taikys konkrečiais atvejais ar sąlygomis.

8 straipsnis **Ekstradicija ir baudžiamasis persekiojimas**

1. Bet kuri valstybė narė, kuri pagal savo teisę neišduoda savo piliečių, imasi reikiamų priemonių nustatyti savo jurisdikciją nusikalstamoms veikoms, kurias ji yra nustačiusi pagal 2, 3 ir 4 straipsniuose numatytus įsipareigojimus, kai jas padaro jos pačios piliečiai ne jos teritorijoje.

2. Kiekviena valstybė narė, kai vienas iš jos piliečių yra įtariamas kitoje valstybėje narėje padaręs nusikalstamą veiką, nustatytą pagal 2, 3 ir 4 straipsniuose numatytus įsipareigojimus, ir ji neišduoda to asmens tai kitai valstybei narei tik dėl jo pilietybės, prirėkęs perduoda bylą savo kompetentingoms institucijoms baudžiamajam persekiojimui vykdyti. Siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, bylos medžiaga, informacija ir daiktiniai įrodymai perduodami 1957 m. gruodžio 13 d. Europos konvencijos dėl ekstradicijos 6 straipsnyje nustatyta tvarka. Prašančioji valstybė narė informuojama apie pradėtą baudžiamąjį persekiojimą ir jo baigtį.

3. Šiame straipsnyje valstybės narės piliečio sąvoka aiškinama remiantis bet kuriuo jos padarytu pareiškimu pagal Europos konvencijos dėl ekstradicijos 6 straipsnio 1 dalies b punktą ir pagal to straipsnio 1 dalies c punktą.

9 straipsnis **Bendradarbiavimas**

1. Jei kuri nors procedūra ryšium su nusikalstama veika, nustatyta pagal 2, 3 ir 4 straipsniuose numatytus įsipareigojimus, yra susijusi su bent dviem valstybėmis narėmis, tos valstybės veiksmingai bendradarbiauja atlikdamos tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir vykdydamos skirtą bausmę naudodamosi tokiomis priemonėmis kaip, pavyzdžiui, savitarpio teisinės pagalbos teikimas, ekstradicija, baudžiamojo proceso perdavimas ar kitoje valstybėje narėje priimtų nuosprendžių vykdymas.

2. Tais atvejais, kai jurisdikciją ir realią tais pačiais faktais grindžiamos nusikalstamos veikos baudžiamojo persekiojimo galimybę turi daugiau kaip viena valstybė narė, atitinkamos valstybės narės bendradarbiauja sprendamos, kuri iš jų turi vykdyti nusikaltusio asmens ar asmenų baudžiamąjį persekiojimą, kad būtų galima centralizuoti baudžiamąjį persekiojimą vienoje valstybėje narėje.

10 straipsnis **Ne bis in idem**

1. Valstybės narės savo nacionaliniuose baudžiamuosiuose įstatymuose taiko *ne bis in idem* taisyklę, pagal kurią asmuo, kurio teismo procesas buvo galutinai užbaigtas kurioje nors valstybėje narėje, negali būti persekiojamas kitoje valstybėje narėje dėl tų pačių veikų, jei, paskyrus bausmę, ji buvo įvykdyta, yra iš tikrųjų vykdoma arba jau negali būti vykdoma pagal nuteisusios valstybės įstatymus.

2. Valstybė narė, pateikdama 13 straipsnio 2 dalyje nurodytą pranešimą, gali pareikšti, kad šio straipsnio 1 dalis jos nesaisto vienu ar keliais iš šių atvejų:

a) jei veika, kurios pagrindu užsienyje buvo priimtas teismo sprendimas, visa arba iš dalies buvo padaryta jos pačios teritorijoje; pastaruoju atveju ši išimtis netaikoma, jei ta veika iš dalies buvo padaryta valstybės narės, kurioje buvo priimtas teismo sprendimas, teritorijoje;

b) jei veika, kurios pagrindu užsienyje buvo priimtas teismo sprendimas, sudaro nusikalstamą veiką tos valstybės narės saugumui ar kitiems tokios pačios svarbos interesams;

c) jei veiką, kurios pagrindu užsienyje buvo priimtas teismo sprendimas, padarė tos valstybės narės pareigūnas nusižengdamas savo tarnybinėms pareigoms.

3. Jei kurioje nors valstybėje narėje asmuo, kurio teismo procesas dėl tos pačios veikos buvo galutinai užbaigtas kitoje valstybėje narėje, toliau persekiojamas, pastarojoje valstybėje narėje atliktas laisvės atėmimo bausmės laikotarpis yra išskaičiuojamas iš bet kurios jam paskirtos bausmės. Tiek, kiek leidžia nacionalinė teisė, taip pat atsižvelgiama į bausmes, nesusijusias su laisvės atėmimu, tiek, kiek jos buvo įvykdytos.

4. Išimtys, kurios gali būti nurodomos pareiškinge pagal 2 dalį, yra netaikomos, jei atitinkama valstybė narė dėl tų pačių veikų prašė kitos valstybės narės imtis baudžiamojo persekiojimo arba tą asmenį išdavė.

5. Šis straipsnis neturi poveikio atitinkamiems valstybių narių sudarytiems dvišaliams ar daugiašaliams susitarimams ar atitinkamiems pareiškimams.

11 straipsnis **Vidaus nuostatos**

Jokia šios Konvencijos nuostata neužkerta kelio valstybėms narėms priimti vidaus teisės nuostatų, griežtesnių nei iš šios Konvencijos kylantys įsipareigojimai.

12 straipsnis **Teisingumo Teismas**

1. Bet kurį valstybių narių ginčą dėl šios Konvencijos aiškinimo ar taikymo, kurio pasirodė neįmanoma buvo išspręsti dvišaliu pagrindu, pradiniam etape turi išnagrinėti Taryba Europos Sąjungos sutarties VI antraštinėje dalyje nustatyta tvarka, kad būtų rastas sprendimas. Jei per šešis mėnesius nerandama sprendimo, viena iš ginčo šalių klausimą gali perduoti spręsti Europos Bendrijų Teisingumo Teismui.

2. Bet kuris vienos ar daugiau valstybių narių ir Komisijos ginčas dėl 1 straipsnio, išskyrus c punktą, arba dėl 2, 3 ir 4 straipsnių tiek, kiek jis susijęs su Bendrijos teisės ar Bendrijų finansinių interesų klausimu arba Bendrijos institucijų ar įstaigų, įsteigtų pagal Europos Bendrijų steigimo sutartis, nariais ar pareigūnais, kurio pasirodė neįmanoma buvo išspręsti derybomis, vienos iš ginčo šalių gali būti perduotas spręsti Europos Bendrijų Teisingumo Teismui.

3. Bet kuris valstybės narės teismas gali kreiptis į Teisingumo Teismą, kad jis pateiktų preliminarų nutarimą 1–4 ir 12–16 straipsnių aiškinimo klausimu, iškilusiu jo nagrinėjamoje byloje, susijusioje su Bendrijos institucijų ar įstaigų, įsteigtų pagal Europos Bendrijų steigimo sutartis,

nariais ar pareigūnais, veikiančiais atliekant savo funkcijas, jei jis mano, kad tuo klausimu reikia nutarimo, kad būtų galima priimti sprendimą.

4. 3 dalyje nustatyta Teisingumo Teismo kompetencija pripažįstama atitinkamos valstybės narės pareiškimu, kai pateikiamas 13 straipsnio 2 dalyje nurodytas pranešimas ar bet kada vėliau.

5. Valstybė narė, padariusi pareiškimą pagal 4 dalį, gali apriboti galimybę savo teismams kreiptis į Teisingumo Teismą dėl preliminarus nutarimo pateikimo, ir tokią galimybę suteikti tik tiems savo teismams, kurių sprendimai pagal nacionalinę teisę yra teismine tvarka nebeskundžiami.

6. Taikomas Europos Bendrijų Teisingumo Teismo statutas ir jo darbo reglamentas. Pagal tuos statutus bet kuri valstybė narė ar Komisija, nepaisant to, ar ji yra padariusi pareiškimą pagal 4 dalį ar ne, byloje, iškeltose pagal 3 dalį, turi teisę Teisingumo Teismui pateikti pareiškimą dėl bylos aplinkybių ar rašytines pastabas.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šią Konvenciją valstybės narės turi priimti pagal savo atitinkamus konstitucinius reikalavimus.

2. Valstybės narės Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui praneša apie tai, kad įvykdytos šios Konvencijos priėmimo procedūros pagal jų atitinkamus konstitucinius reikalavimus.

3. Ši Konvencija įsigalioja praėjus 90 dienų po to, kai pateikiamas 2 dalyje nurodytas pranešimas, kurį pateikia valstybė narė, atlikusi tą formalumą paskutinė.

4. Iki šios Konvencijos įsigaliojimo kiekviena valstybė narė, pateikdama 2 dalyje nurodytą pranešimą arba bet kada vėliau, gali pareikšti, kad šią Konvenciją, išskyrus jos 12 straipsnį, ji taiko santykiams su valstybėmis narėmis, padariusiomis tokį pat pareiškimą. Tokį pareiškimą padariusiai valstybei narei ši Konvencija įsigalioja kito mėnesio, praėjus 90 dienų nuo jos pareiškimo deponavimo, pirmą dieną.

5. Valstybė narė, nepadariusi jokio pareiškimo, kaip nurodyta 4 dalyje, šią Konvenciją gali taikyti kitų susitariančiųjų valstybių narių atžvilgiu dvišaliu susitarimu pagrindu.

14 straipsnis

Naujų valstybių narių prisijungimas

1. Bet kuri valstybė, kuri tampa Europos Sąjungos valstybe nare, gali prisijungti prie šios Konvencijos.

2. Europos Sąjungos Tarybos parengtas šios Konvencijos tekstas prisijungiančios valstybės kalba yra autentiškas.

3. Prisijungimo dokumentai deponuojami depozitarui.

4. Ši Konvencija įsigalioja kiekvienai prie jos prisijungiančiai valstybei praėjus 90 dienų nuo jos prisijungimo dokumento deponavimo arba šios Konvencijos įsigaliojimo dienos, jei ji dar nebuvo įsigaliojusi pasibaigus minėtam 90 dienų laikotarpiui.

5. Tais atvejais, kai prisijungiančioms valstybėms narėms deponuojant savo prisijungimo dokumentus ši Konvencija dar nėra įsigaliojusi, taikoma 13 straipsnio 4 dalis.

15 straipsnis

Išlygos

1. Neleidžiama daryti jokių išlygų, išskyrus tas, kurios nustatytos 7 straipsnio 2 dalyje ir 10 straipsnio 2 dalyje.

2. Kiekviena išlygą padariusi valstybė narė gali bet kada pranešdama depozitarui ją visą ar jos dalį atšaukti. Atšaukimas įsigalioja nuo tos dienos, kai depozitaras gauna pranešimą.

16 straipsnis

Depozitaras

1. Europos Sąjungos Tarybos generalinis sekretorius yra šios Konvencijos depozitaras.
 2. Depozitaras *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* skelbia informaciją apie tai, kaip vyksta šios Konvencijos priėmimas ir prisijungimas prie jos, apie pateiktus pareiškimus ir padarytas išlygas bei visus kitus su šia Konvencija susijusius pranešimus.
-